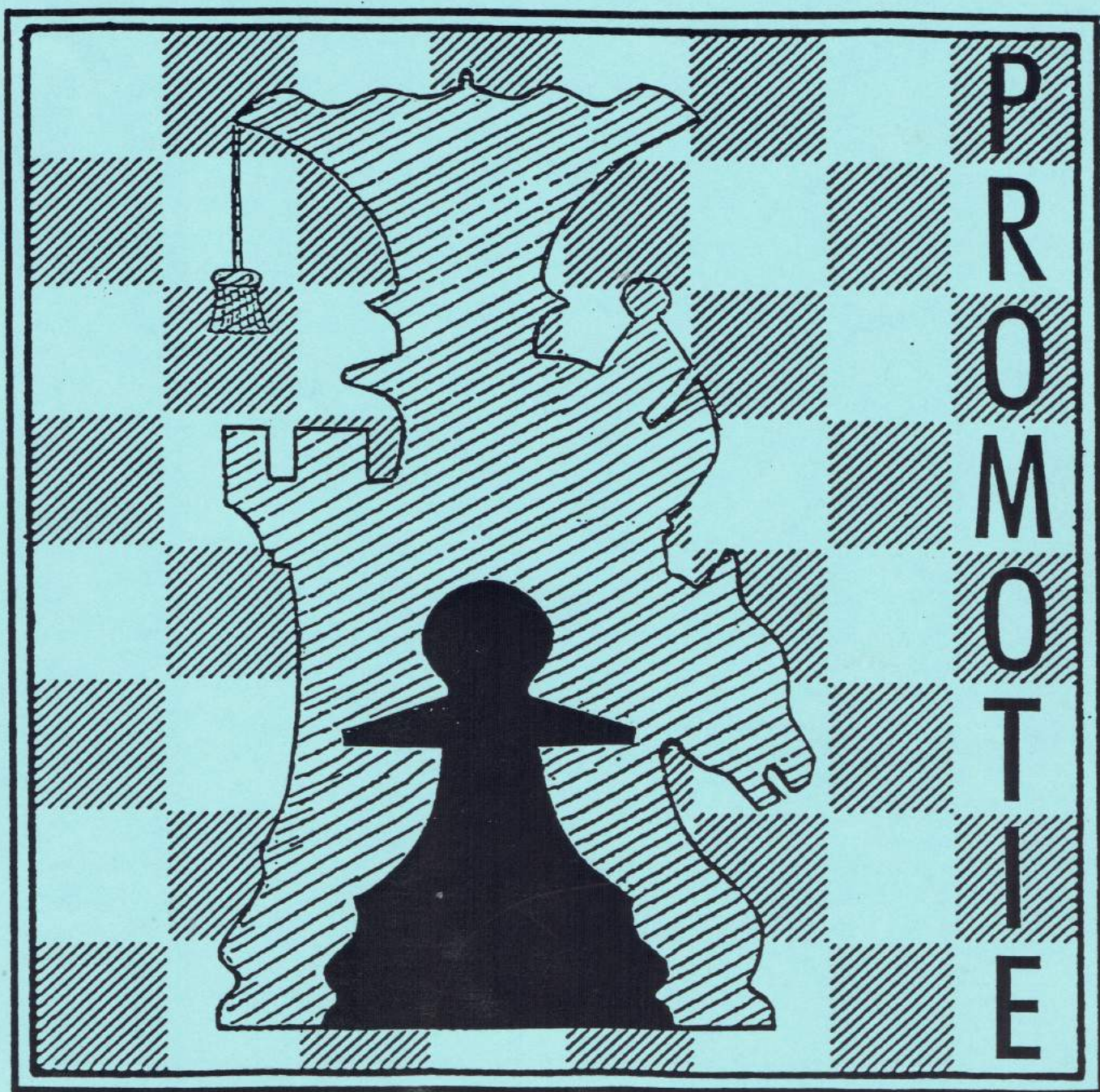

schaakvereniging
promotie

jaargang 41-2

JUBILEUMNUMMER

P
R
O
M
O
T
I
E

ZOETERMEER

---S.V. PROMOTIE

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens Van 't Hoffplein 1	419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	210932
Penning	G. Swart, Vivaldirode 19,	214121
meester:	Postrekening No. 2405362 [Jaarcontributie: senioren (20 t/m 64 jr) f165; junioren (16 t/m 19 jr) en veteranen (65+) f115; aspiranten (t/m 15 jr) f85; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]	
Wedstrijdleader intern:	G. Eggink, van Reesstraat 36, Den Haag	070-3838381
Wedstrijdleader extern:	F.M. Martens, Kaagkade 2,	312343
Jeugdcommissie:	C. Schoon (jeugdleader), Gooiland 1,	211471
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	416170
	H. Buiten (interne comp.), Dr. A. Schweitzer- laan 31, Benthuisen	316292
	M. van Staden (lessen), Nervilijn 14,	422210
Algemeen adjunct:	J.W. Meijer, Hoekerkade 89,	413367
Redactie:	J.W. Meijer	413367
	M. Nepveu	169981

---INHOUD

1. Promotie proficiat!	Harry Breuker
2. Jubileumpuzzel	Henk Breugem
4. Epiloog 1952-1992	Henk Breugem
7. De Kampioenen Galerij	De Redactie
8. Hoe simpel is toch het schaken	Willem Broekman
9. Totaal schaak	Jan Kalkwijk
12. Het zware leven van een kampioen	Bernard Bannink
13. Terug naar 1984	Hans Meijer
14. Fluwelen schaak	Ben Ahlers
15. Wat ben ik toch goed!	Henk Noordhoek
17. De op een na saaiste schaker ter wereld	Frits Hoorweg
18. Promotie: mijn schaakvereniging	Gerhard Eggink
20. Het clubleven	Manuel Nepveu
25. Koffie, gebak en sigaren	Otto Berger
27. Jeugdschaak	Herman Buiten
28. Successen Promotie Jeugd	Jan Veldhuizen

--BEDAKTIONEEL

Deze editie is geheel gewijd aan het 40-jarig Jubileum van de club. Het blad zit dan ook iets anders in elkaar dan anders. In dit eenenveertigste seizoen hebben we een nieuwe voorkant gekregen. Founding Father Henk Breugem tekende ervoor, letterlijk en figuurlijk. De stukken in dit nummer zijn uiteraard historisch gericht. We hopen dat U ze met plezier zult lezen.

De Redactie.

Promotie, proficiat!!!!!!!

En in deze welgemeende felicitaties wil ik alle leden en oud-leden betrekken.

Een 40-jarig bestaan is zeker een moment om even stil te staan en om te zien naar het verleden. Daarom ook deze speciale uitgave van ons clubblad, waarin u o.a. een kort historisch overzicht kunt vinden van onze vereniging. U.w.b. de jubileumactiviteiten hebben wij u al ruimschoots op de hoogte gesteld.

Een dergelijk jubileum laat je niet in alle stilte voorbijgaan ook al ben je een schaakvereniging. Er is natuurlijk een duidelijk verschil met andere sportverenigingen, waar een jubileum wordt aangegrepen om een knallende feestavond te organiseren, een loterij, bingo etc. Nee, met dergelijke activiteiten hoef je bij het merendeel van onze leden niet aan te komen.

De schaker wil zich slechts in de rust en stilte van het clubverband meten aan zijn tegenstander en is wars van alle decorum er omheen. Het schaken is ook geen grote publiekstrekker en voor de gemiddelde toeschouwer een statische en eentonige bezigheid. Je kunt je dan ook onmogelijk voorstellen dat tijdens een wedstrijd van ons eerste team de tribunes volgepakt zitten met enthousiaste en beschilderde supporters die uitbundig de 'wave' uitvoeren en elke zet van hun eigen clubspeler begeleiden met een oorverdovend gejuich en applaus.

Soms hoor je wel eens de roep naar wat meer afwisseling, attractiviteit, gezelligheid, maar uiteindelijk zoekt de speler slechts de 64 velden om de strijd aan te binden met zijn tegenstander. Goed, een potje bier na afloop, even een praatje aan de bar, maar dan is het voor de meesten wel welletjes. De partij heeft zijn geestelijke tol geëist en de speler verdwijnt vermoeid en in gedachten verzonken in het duister van de nacht om zich voor te bereiden op zijn volgende partij.

Zo is de cultuur binnen een schaakvereniging en die van de 'echte' schaker.

Een wereld die vaak niet te doorvorsen valt ook niet door ondergetekende. Een van de 'top-tien' spelers liet mij eens weten, gezeten aan de bar bij een stevige pint, dat ik eigenlijk geen 'echte' schaker was. Hij liet zich daar niet verder over uit, maar warempel, ik begreep hem.

De wijze waarop een echte schaker met zijn sport omgaat is voor mij nooit te doorgronden geweest.

Het fanatisme waarmee geanalyseerd wordt, de moed om partij na partij te spelen, het zoeken naar steeds maar weer nieuwe uitdagingen waar dan ook in de regio, die uitgesproken blikken van verstandhouding tussen de echte kenners tijdens de partij, het even

wegvegen met de wijsvinger van een schijnbaar vuiltje op het schaakbord, de wijze van opkijken na het uitvoeren van een zet en het naar achteren schuiven van de stoel.

Symbolische en ongrijpbare handelingen, die voor mij juist het aantrekkelijke bieden van een schaakavond en mogelijk voor meerderen onder ons.

Juist dit moment van jubileum dwingt mij tot deze overweging en ik besluit dan ook met de verzuchting: o, mog ik eens ook behoren tot dat selekte gezelschap van 'echte' schakers.

Misschien bij het 50-jarig jubileum.

Harry Breuker.

JUBILEUMPZZEL

Op de volgende pagina staan cartoons van bekende tot zeer bekende politieke figuren uit zowel binnen- als buitenland. Op een enkeling na zijn/waren het staatshoofden of regeringsleiders. Deels nog aan de macht, deels afgezet en deels die het tijdelijke reeds (lang) met het eeuwige hebben verwisseld. De namen worden U in alfabetische volgorde gegeven en zijn in dezelfde volgorde door een paardsprong met elkaar verbonden. Als antwoord moet U inzenden op welk veld een ieder te vinden is: b.v. A1 = van Agt; A2 = ...?. Eer worden 4 prijzen van ieder f 25,-- beschikbaar gesteld. De oplossing moet voor 1 november a.s. binnen zijn bij Henk Breugem, Dublinstraat 13, 2713 HN Zoetermeer of inleveren op een clubavond. Veel Succes.

Henk Breugem.

Dries van	Agt	Andreiko	Gromiko	Xiao	Ping
Idi	Amin	Koning	Hassan	George	Pompidou
Corazon	Andreotti	Adolf	Hitler	Ronald	Reagan
Yasser	Aquino	Koning	Hoessein	Anwar	Sadat
Menahem	Arafat	Saddam	Hoessein	Helmut	Schmidt
Desi	Begin	Generaal	Jaruzelski	Norodom	Sihanoek
Leonid	Bouterse	Lindon	Johnson	Hitzjak	Sjamir
James	Breznjev	Ayatolla	Khomeiny	Ian	Smith
Jimmy	Callaghan	Henry	Kissinger	Jozef	Stalin
Fidel	Carter	Boer	Koekoek	Margaret	Tatcher
Nicolai	Castro	Helmut	Kohl	Maarschalk	Tito
Winston	Cecesceau	Wim	Kok	Mao Tse	Toeng
Mosje	Churchill	Ruud	Lubbers	Desmond	Tutu
Alexander	Dayan	Joseph	Luns	Walter	Ulbricht
Giscard d'	Dubzek	Aartsbiss.	Makarios	Joop den	Uyl
Gerald	Estaing	Ferdinand	Marcos	Lech	Walesa
Generaal	Ford	Ho Sji	Mingh	Kurt	Waltheim
Kolonel	Franco	Francois	Mitterrand	Hans	Wiegel
Charles de	Gadaffi	Abdul	Nasser	Harold	Wilson
Indira	Gaulle	Richard	Nixon	Jelle	Zeilstra
Michael	Ghandi	Sjimon	Peres		
	Gorbatsjov	Sjah van	Perzië		

Voor een NEUTRALE schaakclub in ZOETERMEER werd het tijd op 6 oktober werd de oprichting van de club een feit. Dat was in het jaar negentienhonderd vijftig en twee hiermede waren enige schaakliefhebbers dik tevree. Aan de oprichter van de club willen wij aandacht schenken door de naam van Frank Breugem hier te gedenken. De club moest een naam hebben, dat was een hele klus maar uiteindelijk kwam "PROMOTIE" als beste uit de bus. Statuten en een huishoudelijk reglement kwamen op de proppen want bij beëindiging moest je weten hoe te stoppen. Uiteraard werd er ook gekozen voor een bestuur wat met enkele leden uitgebreid werd op den duur. Een aparte in -en externewedstrijdleader was er niet in het begin en een speciale leider voor de jeugd was er evenmin. Van een materiaalkommissaris hadden we nog nooit gehoord dat was voor ons "BOEREN" - klubje een veel te duur woord. Maar in de loop der jaren is duidelijk gebleken dat zo iemand beslist niet mag ontbreken. Het is een ondankbare taak om dit op je te nemen er zijn spelers die het met het spelmateriaal niet zo nauw nemen. Zeven schakers waren bij de oprichtingsvergadering present en daar was de oprichter mee zeer content. Dit aantal is in de loop der jaren behoorlijk toegenomen waardoor de club tot volle bloei wist te komen. Hiermee heb ik niets te veel gezegd, want het is zelfs zo dat wij de grootste vereniging zijn in de Haagse regio. Met + 70 seniorleden en + 80 leden behorend tot de jeugd is dat een respektabel aantal wat mij zeer verheugd. Twee leden zijn reeds lid van de club vanaf de start het wel en wee van de club gaat hen wel aan het hart. Het zijn de heren H. en L. Breugem, U kent ze vast wel maar niet door hun superieure en briljante spel. Het eerste jaar werd alleen een interne competitie gespeeld dan zit er minder spanning in wat toch gauw verveeld. Men was verplicht de zetten die men deed te noteren ook spelen met de klok moesten we toen nog leren. We zijn gestart in de vijfde klas van de onderbond die nu verdwenen is maar toen nog bestond. Er was reeds een schaakclub genaamd R.K.S.V. "ZOETERMEER" die ging al gauw ter ziele en bestaat allang niet meer. Twee zusterverenigingen zijn er thans genaamd BOTWINNIK en de dovenclub REVANCHE. Als groeistad Zoetermeer van nog meer inwoners blijft dromen zal er in de toekomst nog wel een schaakclub bijkomen. In het verleden hebben we ook een 4 - dorpentoernooi gespeeld met Berkel, Bergschenhoek en Overschie hebben we ons niet verveeld. Het zal wel vermeld staan in de annalen van onze schaakhistorie de haan van "PROMOTIE" kraaide victorie. Dat waren toch leuke tijden die ik nu wel eens mis het gaf een speciale band, dat is zeker en gewis. Momenteel wordt er veel meegedaan aan toernooien waarbij vooral de jeugdspelers hoge ogen gooien. Dat gaat dan om het kampioenschap van de H.S.B. of om de landstitel vechten ze dan mee. Enkele jeugdspelers zijn, dat was me wel een feest zelfs jeugdkampioen van Nederland geweest. Hierdoor heeft "PROMOTIE" veel bekendheid gekregen want dat is geen alledaagse kost en kom je niet vaak tegen. Ook aan het schoolschaak doet "PROMOTIE" driftig mee dat is een plaatselijk gebeuren, met een team of twee. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst wordt vaak gezegd dus voor "PROMOTIE" is er een goede toekomst weggelegd.

Om de + zes weken komt het klubblad uit daarin worden allemaal schaakproblemen gespuut. Dat wordt dan verlucht met schaakfiguren en diagrammen maar je mag niet over verloren partijen door zitten drammen. Elk jaar in september houden we een jaarvergadering dan wordt er fel gediscuseerd, de problemen zijn niet gering. Moeten we wel of niet het Keyzer-systeem blijven spelen of moeten we Overgaan tot finale-groepen vinden velen. Een uniek gebeuren in Nederland was schaken via de T.V. dat werd wekelijks uitgezonden door de LOZ niet op Ned. 1 of 2. Vier spelers van "promotie" speelden tegen de rest van Z-meer voordat een partij was afgelopen was men wel eventjes in de weer. Een lid dat bijzonder verdienstelijk is geweest dames en heren kunnen we tot erelid van de vereniging bombarderen. Fiskaal gezien is dat een buitenkansje voor hem of haar want dan hoeft je geen kontributie meer te betalen heus waar. Dan hebben we al jaren in Zoetermeer de denksportdag welke er met meer dan 300 deelnemers best wezen mag. Hieraan doen mee: go-ers, bridgers, dammers en schakers allemaal doordenkers ofte wel hersenkrakers. Reeds jarenlang hebben we als speelruimte genomen het dienstencentrum "De Leyens" als onderkomen. Een grote zaal benevens een bar, wat kan je meer verlangen? na afloop blijven velen tot laat aan de tapkast hangen. Daarvoor hadden we het Parochiehuis en 't Trefpunt en nog een ander onderdak zover ik me herinneren kunt. In 1962 hadden we de viering van het 10 - jarig bestaan met als hoogtepunt een leuke schaaksimultaan. Met Dr Max Euwe achter de witte stukken en openingszet van de burgemeester moest het wel lukken. Een Promotiespeler kreeg de Prof op de knieën maar de rest waren niet zulke grote genieën. Het 25 - jarig bestaan werd ook aantrekkelijk opgezet toen was de simultaangever een zekere Jeroen Piket. Tegen 40 borden moest hij het opnemen, een hele klus hij kwam met een percentage van ruim 86 uit de bus. Vier "Promotie"- spelers wisten een overwinning te behalen mijn remiseaanbod moest hij later met een 0 betalen. Ook was er een feestavond met live - muziek wat vooral leuk was voor het dansende publiek. Aan het 40 - jarig jubileum werd ook het nodige gedaan met een proef - toernooi in 1991 of het wel zou gaan. De inschrijving was niet alleen voor "Promotie" - leden maar ook toegankelijk voor andere schaakgrootheden. De zaal was versierd, we hadden het gezellig met elkaar dus dat was in groter verband voor herhaling vatbaar. Ik heb over allemaal bijkomstigheden zitten zeuren maar ben nu toe aan het eigenlijke schaakgebeuren. Sinds kort wordt weer een zomerkompetitie op touw gezet dat is wel aangeslagen als U goed hebt opgelet. De indeling is zo of je nu veel of weinig kunt je kunt altijd spelen en daar gaat het tenslotte om. Ook met snelschaken kan men zijn energie wel kwijt want daar is zelfs een kampioenschap aan gewijd. Degene die het het beste heeft kunnen bekijken gaat met de eer en ook met de beker strijken. Zo omstreeks de Kerstdagen en het Nieuwe jaar hebben de humor - schakers het helemaal voor elkaar. Dan spelen we het zogenaamde olieballen - toernooi menig schaker schiet dan wel eens uit de plooi. Naast de gewone prijzen, het is echt te dol als extra attractie de ZILVEREN OLIEBOL.

Zo kan men bij PROMOTIE het trio- en carréschaak spelen
 of het octopus-schaak waarbij je je niet hoeft te vervelen.
 Dat laatste wordt met acht man gespeeld weet U wel
 en gaat meer lijken op een leuk gezelschapspel.
 "PROMOTIE" speelt en daar zijn we eigenlijk niet tevreden mee
 vanaf de vierde klasse H.S.B. t/m derde klasse K.N.S.B.
 Ons eerste team is het paradepaardje van de klub
 en heeft net als elk ander team z 'n downs en up.
 Ze doen hun best maar wat ze ook proberen
 het is nog steeds niet gelukt te promoveren.
 Het tweede team speelt in de promotie-klasse
 en weet er doorgaans wel een mouw aan te passe'.
 Maar dit seizoen, dat is in alle toonaarden bezongen
 zijn ze maar nauwelijks de degradatie dans ontsprongen.
 Team drie met allemaal gerenommeerde schakers
 waren in de eertse klasse H.S.B. geen echte smaakmakers.
 Het vlees was wel gewillig maar de geest was zwak
 vooral omdat het bij enkel spelers aan klubgeest ontbrak.
 Het resultaat was niet om over naar huis te schrijven
 ze moeten het volgend seizoen een klasse lager verblijven.
 In de tweede klasse H.S.B. speelde een overwegend jeugdig team
 de voorgeschotelde partijen van ons vierde waren soms subliem.
 Maar voor een kampioenschap komt er heel wat kijken
 zodat ze zich nog met wat schaakkennis moeten verreiken.
 Ook het vijfde achttal viel niet in de prijzen
 daarvoor was geen enkele oorzaak aan te wijzen.
 Geen grote daden om zich aan te laven
 zw wisten zich daar redelijk te handhaven.
 Team zes met meestal jeugdige knapen
 hadden de winstpartijen ook niet voor het oprapen.
 Ze spelen doorgaans fel en ook wel fanatiek
 en dienen hun tegenstanders van rupliek.
 Het zevende achttal, dat wil ik hier vermelden
 zijn ook geen uitblinkers op de vier en zestig velden.
 Ze kunnen rustig wat gokken of uitproberen
 want ze kunnen in ieder geval niet degraderen.
 Al met al blijft er nog wel wat te wensen over
 want de resultaten vielen tegen en waren wat pover.
 We gaan weer over tot de orde van de dag
 wat het nieuwe seizoen ons ook brengen mag.
 Het proef - tournooi van 1991 werd nog eens bekeken
 is dit jaar herhaald en is wederom een succes gebleken.
 Wat er voor het 40 - jarig jubileum op programma staat
 is mij niet bekend en mij ook nog niet aangaat.
 Misschien heeft het bestuur een verrassing om van te dromen
 waarbij alle schakers aan hun trekken zullen komen.
 Dank aan hen die in een bestuursfunctie zijn of waren
 lid kaskommissie of teamleider zijn geweest al die jaren.
 Of bij "promotie" evenementen geweest zijn in aktie
 stukjes hebben geschreven of lid zijn van de redaktie
 Ben ik iemand of iets vergeten wil het mij niet euvel duiden
 dan heb ik de klok zonder klepel horen luiden.
 U heeft een resumé van de afgelopen 40 jaar gehad
 als laatste wens ik 2promotie" van harte proficiat.

De stille kracht.

DE KAMPIOENEN-GALERIJ

Tussen de schakers die samen een schaakclub vormen nemen de kampioenen natuurlijk een prominente plaats in. In een bepaald jaar zijn zij de besten en inderdaad zijn de meeste clubkampioenen in 'hun' jaar ook volkomen overtuigend als eerste over de streep gegaan.

De Redactie heeft gemeend hen uit te moeten nodigen om te laten zien waarom zij nou eigenlijk ooit clubkampioen konden worden. De kampioenen hebben enthousiast gereageerd op deze uitnodiging, die ene uit de Redactie niet uitgezonderd.

Broekman, kampioen van seizoen '82/'83, laat zien hoe simpel het edele spel toch kan zijn. De Redactie overweegt Doctor eruit te schoppen en deze briljante schaakleraar binnen te halen.

Kalkwijk, kampioen in '83/'84 en in '88/'89, toont ons een partij waarbij ook werkelijk het hele bord wordt gebruikt. En hoe!

Bannink, '84/'85 en '90/'91, toont een partij waarin hij genadeloos laat zien dat hij de grootste, de mooiste, de sterkste is. Althans in die ene partij.

Meijer, '85/'86 en '89/'90, zit in de Redactie. Reden voor zeer zuinig commentaar, maar Het Geluk schijnt voor zijn gevoel weer eens een rol te hebben gespeeld.

Ahlers, '86/'87, hebben we helaas al langere tijd moeten missen. En dat we van een gemis kunnen spreken blijkt wel uit zijn partij...

Noordhoek, '87/'88, is een opmerkelijk kampioen geweest. Zijn beste partijen schaakte hij namelijk in andere jaren. Zijn ingestuurde partij mag er trouwens zijn.

Hoorweg, '91/'92, is dan de laatste van de galerij. Zijn partij is door de beide spelers voortreffelijk gespeeld, maar helaas zag iemand iets over het hoofd....

De Redactie.

HOE SIMPEL IS TOCH HET SCHAKEN....

Toen mij gevraagd werd een partij in te leveren voor het jubileumblad heb ik gekozen voor de laatste door mij gespeelde partij. Enerzijds uit gemakzucht, anderzijds omdat toch enige leuke strategische aspecten toe te lichten zijn aan de hand van deze partij. Deze partij werd gespeeld in de eerste ronde van het seizoen. De indeling was zodanig dat de bovenste helft van de ranglijst speelde tegen de onderste. Er moest dus gewonnen worden.

W.Broekman- F.van Sloten

- 1.d4 Een belangrijke zet. Ik vind dat in de eerste zet direkt het centrum bezet moet worden. De keuze is dus e4 of d4. E4 voor de tacticus en d4 voor de strateeg. E4 voor open spel. Na 1.e4 is altijd de zet d4 mogelijk. Na 1.d4 is de zet e4 vaak moeilijk uit te voeren wat tot een gesloten stelling leidt.
- 1.....,d5 Zwart bezet ook direkt het centrum
- 2.c4 Weer een belangrijke keuze. Om e4 te kunnen spelen moet pion d5 verwijderd worden. Na 2...,cd4 krijgt wit het centrum.
- 2.....,e6 Dekt het centrum
- 3.Pc3 Valt d5 weer aan
- 3.....,Pf6 Dekt d5
- 4.cxd5 Een belangrijke keuze. Het centrum wordt vastgelegd waarbij wit twee pionnen in het centrum heeft en zwart een. De aanval op de zwarte d-pion zal onverminderd doorgaan. Een alternatief plan bestaat uit f3 en e4 te spelen, uiteraard ondersteund met een paard op bv g3 en een toren op e1.
- 4.....,exd5
- 5.Lg5 Door deze penning wordt de druk op d5 opgevoerd.
- 5.....,Le7 Heft de penning maar gedeetijk op. De zwarte loper op e7 is beter dan de witte loper op g5. Ik ruil graag.
- 6.e3...,o-o
- 7.Ld3 ,Pc6? De verliezende zet. Pion d5 dient nodig ondersteund te worden door c6. Het paard heeft ook geen velden. Na 7...,c6 kan wit de druk op d5 opvoeren door Tb1 en b2-b4-b5.
- 8.Db3 De logische zet als je weet dat het om d5 gaat.
- 8.....,Te8
- 9.Pe2 Waarschijnlijk is 9.Lxg5,Lxg5 10.Dxd5,Dxd5 11.Pxd5 ook voldoende.
- 9.....,Lb4? De regel speel nooit tweemaal een stuk in de opening gaat hier op. De positie van Lg5 wordt alleen maar sterker terwijl d5 toch verloren gaat.
- 10.0-0,Lxc3
- 11.Pxc3,Tb8 12.Lxf6,Dxf6 13.Dxd5,Pb4 14.Dc4,Pxd3 15.Dxd3,Dg5 De laatste kans voor zwart.Lh3 dreigt.
- 16.e4 Dekt h3 en bezet op natuurlijke wijze het centrum.

- 16....,b6 De vraag is nu hoe wit verder gaat. Wit zal gebruik moeten maken van zijn overwicht in het centrum. Verder moet op de kleur van de zwarte loper gelet worden. Zwarts loper wordt sterk als hij zijn pionnen op zwart zet en de witte pionnen op de witte velden blijven. Wit zal over de zwarte velden moeten spelen.
- 17.f4 ,De7
18.e5?! Wit wil zijn f-pion naar f6 spelen waarna diverse matdreigingen op g7 ontstaan. Na 18.f5 volgt 18...,f6 en blijft wit met een achtergebleven e-pion zitten.
- 18....,lb7
19.Pe4 De centralisatie is compleet. Zwart zal zijn loper moeten ruilen.
- 19....,Td8
20.Tad1,c5? 21.Pd6,Txd6 22.exd6,Dxd6 23.exc5,Dxc5+ 24.Dd4 De rest loopt vanzelf. Wit moet nog op een schwindel letten. In bepaalde varianten met een zwarte toren op e2 dreigt een ewig schaak meganisme.
- 24....,Dc7 25.Tf2,h6 26.h3,Kh7 27.a3,Te7 28.Dd6,Dxd6 29.Txd6, Tel+ 30.Kh2,Te7 31.Tfd2 Zwart geeft het op. Een verder verlies van materiaal is niet te vermijden.

Willem Broekman

TOTAAL SCHAAK

Toen ik het verzoek kreeg om een bijdrage voor het clubblad te leveren kenmerkend voor mijn oevre(!) van de laatste 10 jaar heb ik meteen toegezegd dat te doen. Vervolgens ben ik op zoek gegaan naar zo'n partij. Uit het hoofd een dergelijke partij opzoeken lukt bij mij niet omdat de partijen die ik had moeten winnen maar verloor mij het langst bijblijven. Dat is vooral het geval bij een partij waar je uitstekend gespeeld hebt en vervolgens in glad gewonnen stand je dame weggeeft bijvoorbeeld. Op zo'n blunder zat je tegenstander nog te hopen, terwijl het enige goede wat hij nog had kunnen doen opgeven zou zijn, al was het maar uit zelfrespect. Enfin iedereen heeft wel dergelijke ervaringen die goed zijn om de stukken voorgoed in de hoek te gooien. Vroeger sliep ik daar zelfs slecht van. De volgende week speel je echter weer vrolijk de volgende partij.

Daarom deze keer geen stukje zelfkwelling. Eén zo'n bijdrage in een vroeger clubblad is meer dan genoeg.

Wat is dan karakteristiek? Voor mij denk ik is de eis dat er wat gebeurd moet zijn op het bord. Het moet spannend zijn geweest om te bereiken dat er door de (in)spanning sprake is van ontspanning. Hier is een voorbeeld. Een partij uit de teamwedstrijd Promotie 1 - Wassenaar 1 tegen Voorn, gespeeld op 10 maart 1984. Voorn is een redelijk sterke speler, die bijvoorbeeld in het Kampioenschap van de HSB af en toe hoge ogen heeft gegooid. Ik had wit.

De partij is een Nimzoindier met zetverwisseling en krijgt gaandeweg kenmerken van de Leningrader variant (of heet dat nu de Petersburgse variant). Kenmerkend voor het verloop voor de partij is dat de zwarte pion op d7 achterblijft. Door een pionoffer op e4 lukt het om de zwarte stelling helemaal vast te leggen. Daarna wordt de zwarte Koningsstelling opgeblazen, zij het dan dat zorgvuldigheid geboden is om de eigen naakte Koning wat bescherming te geven. Op het moment dat zwart met zijn 28e zet een toren verplaatst, die al sinds de 15e zet van wit instaat, wordt zwart pardoes mat gezet.

1.	c2-c4	Pg8-f6
2.	Pb1-c3	e7-e6
3.	d2-d4	c7-c5
4.	Pg1-f3	c5xd4
5.	Pf3xd4	Pb8-c6
6.	e2-e4	

Dat is niet helemaal zonder risico, immers wit moet rekening houden met de penning van Pc3 en dan staat de pion op de tocht.

Lf8-b4

7. Pd4xc6

Wit wil Lg5 spelen, maar dat wordt weerlegd door Da5. Het idee is om Lf6x te spelen na Da5, zodat Pc3 dan door de looper gedekt wordt en zwart eerst op f6 terug moet nemen. Dat geeft wit gelegenheid Pc3 te verdedigen.

b7xc6

8. Lc1-g5!

Dit is kenmerkend voor de Leningrader en staat als agressief bekend. Het pionoffer op e4 is ingecalculeerd.

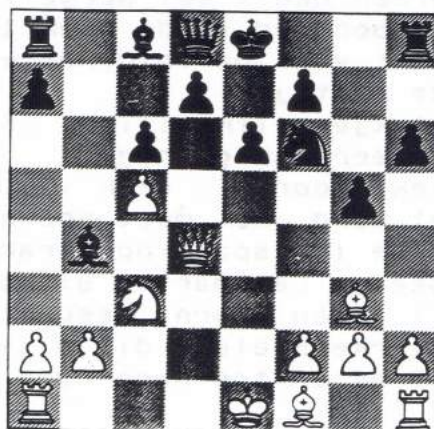
		h7-h6
9.	Lg5-h4	g7-g5

Zwart heeft wel zin in de pion op e4.

10.	Lh4-g3	Pf6xe4
11.	Dd1-d4	Pe4-f6

De dame valt paard er toren tegelijk aan en er is weinig anders dan de weg terug. 11 Df6 faalt op 12. Le5.

12. c4-c5!

De bedoeling is duidelijk. De pion op d7 wordt vastgelegd. Verder moet zwart passen op zijn gepende paard op f6. Zwarts volgende zetten zijn daarom gedwongen.

Lb4xc3

13. b2xb3 0-0
14. h2-h4

Ten aanval! Van nu af aan zijn alle goede zwarte plannen duur. De konigsstelling van zwart krijgt het zwaar te verduren. Uit arren moede zoekt zwart het in de tegenaanval. Wits damevleugel ziet er immers ook niet al te best uit.

Pf6-h5

15. Lg3-d6 e6-e5!
16. Dd4-g4

De pion nemen kan natuurlijk niet en verder dient wits spel er op gericht te zijn f7-f5 te verhinderen. Door deze opmars zou zwart zich wat kunnen bevrijden uit de witte omhelzing. De volgende zetten zijn er derhalve op gericht f7-f5 te verhinderen.

Ph5-f4

Andere zwarte paardzetten verliezen ook maar toch had zwart Pf6 moeten overwegen. Ook dan volgt 17. Df5 waarna zwart g4 en e4 achter de hand heeft.

17. Dg4-f5 Dd8-a5
18. Ta1-c1 Lc8-a6

Dit was hoogstnoodzakelijk, omdat veld d3 in handen van zwart moet blijven in verband met de matjes op h7. Tegelijkertijd lijkt de zwarte tegenaanval enige vorm te krijgen.

19. h4xg5 La6xf1
20. g5xh6

Zo en niet anders. 20. Th6x faalt op Ld3! 21. De5x, Pg6 en zwart redt zowaar zijn Tf8 nog met forse tegenaanval. Overigens wit dreigt nu ook met mat.

f7-f6

21. Df5-g4+ Kg8-f7
22. Dg4-g7+ Kf7-e6
23. Dg7-e7+

Zwart staat voor een moeilijke beslissing en verkeerde ook al in tijdnood. De keus is naar d5 of f5. Bij 23. ... Kd5 24. Kf1x en dan heeft zwart ook weinig overlevingskansen. Zwart kiest de andere optie.

Ke6-f5

24. De7xd7+ Kf5-g5
25. Dd7-g7+ Kg5-f5
26. Ke1xf1 Da4-a6+
27. c3-c4 Da6-a3
28. Tc1-e1 Tf8-g8

Eindelijk speelt de zwart de toren omdat hij anders een volle toren achter raakt. In hevige tijdnood naar het verkeerde veld. 28. .. Tf8-e8 had het directe mat voorkomen. Dan volgt 29. Th4, Dd3+ 30. Kg1, Pe2 31. Kh2 en zwart heeft geen remedie tegen de vele dreigingen zoals Dh7+, Dg4++, h7 enz. Het mat dat volgt is nu platvloers.

29. g2-g4+ Kf5-e6
30. Dg7-e7++

Van een dergelijke partij slaap ik prima!

Jan Kalkwijk

HOE ZWAAR IS TOCH HET LEVEN VAN EEN KAMPIOEN.

Het worden van clubkampioen is een kwestie van een beetje geluk, motivatie en redelijk kunnen schaken. Het verdedigen van je kampioenschap is veel moeilijker.

Ten eerste word je door de wedstrijdleader tot favoriet gebombardeerd, wat je bijna altijd op moet breken. Ten tweede speelt iedereen extra gemotiveerd tegen je. En last but not least heb je niet de motivatie om kampioen te worden, je bent het immers al!

In 1985 werd ik voor het eerst clubkampioen. Je eerste kampioenschap is altijd je mooiste kampioenschap. In 1986 verdedigde ik mijn titel tot op de streep alwaar Joost Mostert mij tackelde en zo Hans Meijer de titel gunde (speel nooit de afruilvariant van het Spaans tegen Joost).

De volgende partij tegen Jan Blankespoor toont hoe zwaar het leven van de clubkampioen is.

J.Blankespoor-B.Bannink (Finalegroep A, 5e partij 20 mei 1986)

1 e4,e5 2 Pf3,Pf6 3 Pe5x,d6 4 Pf3,Pe4x 5 d3,Pf6 6 d4,Lf5 7 Ld3,Ld3x 8 Dd3x,a6 9 c4,Le7 10 0-0,0-0 11 Pc3,d5 12 c5,Pc6 13 a3,Dd7 14 Te1,Tad8 15 b4,Tfe8 16 Lf4,Ph5 17 Ld2,Dg4! 18 h3,Dg6 19 Dg6x,hg6x 20 g4,Pf6 21 Lf4,Td7 22 Tad1,Ph7 23 Pe5,Pe5x 24 Te5x,c6 25 Pa4,Pf8 26 Pb6,T7d8 27 Tde1,Pe6 28 Te6x,fe6x 29 Lc7,Kf7 30 Ld8x,Td8x 31 a4,Lf6 32 Td1,g5 33 Kf1,Ke7 (veld d7!) 34 Ke2,Th8 35 Td3,Kd8 36 a5,Te8 (e5!) 37 Kd2,e5! (tegen f4) 38 de5x,Le5x 39 Pc4,Lf4+ 40 Pe3,Th8 (afgebroken)

Na deze partij waarin ik nu een klein voordeeltje had volgde de partij tegen Joost waarin ik aan remise genoeg had! Ik had nog wit ook, maar het mocht niet zo zijn. Ik verloor kansloos. Ik was clubkampioen af.

41 Ke2,Th3x 42 Pf5,Th7 43 Pd4,Kd7 44 Td1,g6 45 Kd3,Th4 46 f3,Le5 47 Te1,Ld4x 48 Kd4x,Th3 49 Te3,Th1 50 Kc3,Th7 51 Te5, Tf7 52 Te3,Te7 53 Td3,Te2 54 Kd4,Ke6 55 Td1,Tc2 56 Te1+,Kf6 57 Kd3,Tc4 58 Tb1,Ke5 59 Tb3,Kf4 60 Ke2,d4 61 Tb1,Ke5 62 Te1,Kd5 63 Tb1,Tc3 64 Tf1,Tb3 65 f4,gf4x 66 Tf4x,Ke5 67 Tf7,Tb4x 68 g5,Tb5 69 Te7+,Kf5 70 Kd3 en 0-1.

Een leuk eindspel dat me dan toch nog een tweede plaats achter Hans opleverde.

Bernard Bannink

TERUG NAAR 1984

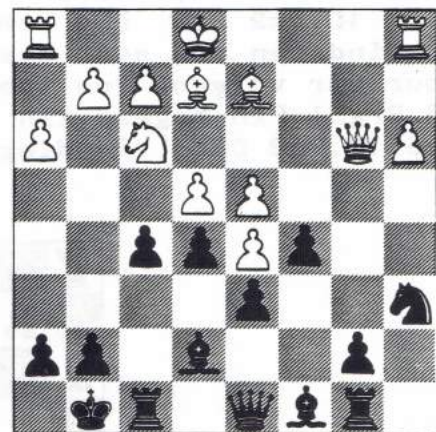
Mijn tweede partij tegen Jan Kalkwijk had een bijzonder karakter. Een half jaar eerder had ik een prachtige stelling tegen hem op nogal onnozele wijze verkwanseld. Een gebrek aan durf had mij parten gespeeld. Hetzelfde jaar nog kreeg ik de kans om dit mijzelf aangedane onrecht te wreken.

J. Kalkwijk - Meijer (oktober 1984)

1.c4 e5 2.Pc3 d6 3.Pf3 f5 4.e4 Kalkwijk trekt normaliter zijn eigen plan in de opening. 4.c5 5.d3 Tevreden keek ik naar deze stelling. Hier had ik mij op voorbereid. Ik stond op om voor ons beiden koffie te gaan halen. Bij mijn terugkomst zag ik Jan in zijn notatieboekje bladeren. Er bleek iets bij hem te dagen. "Hadden wij niet al eens eerder zo iets gespeeld?". Dat klopte. Om precies te zijn zes maanden eerder.

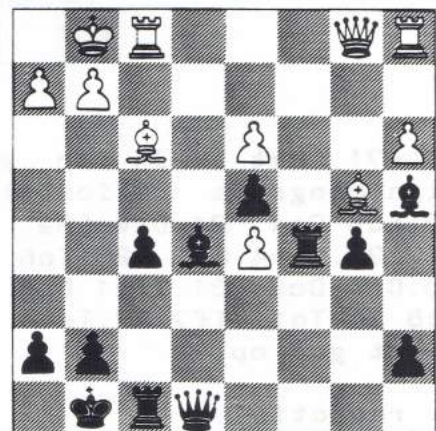
J. Kalkwijk - Meijer (april 1984)

[1.c4 e5 2.Pc3 d6 3. Pf3 f5 4. e4 c5 5.d3] Pc6 6.Pd5 Le7 7.Le2 Pf6 8. Dc2 0-0 9. h3?! Pxd5 10. cd5 Pb4 11. Db1 a5 12. a3 Pa6 13. Ld2 a4 14. b4 ab3 15.Db3 Tb8 16.d4 Zie diagram. Zwart staat gewonnen. Een fraaie weg naar winst is 16.cxd4! 17.La6 fe4 18. Pe5 e3!! 19. fe3 Lh4 20. Kd1 ba6! 21.Db8 Lg4 22.hg4 Db8 23. Pd7 Db3 24.Ke2 d3 mat. Ik raakte in de diagramstand het spoor echter compleet bijster en slaagde er zelfs nog in te verliezen.

Vanzelfsprekend zocht ik na deze nederlaag mijn revanche. Kalkwijk dacht er, nu hij zich de voorgeschiedenis herinnerde, het zijne van en liet het niet op een herhaling aankomen.

5.Le7 6.a3 Pc6 7.Pd5 Pf6 8.Dc2 Ld7 9. Le2 0-0 10.Ld2 Tc8 11.b4 Pxd5 12.exd5 Pd4 13.Pxd4 cd4 14.f4 De8 15. 0-0 Lf6 16.Lf3 La4 17.Db1 b5 18.fxe5 Lxe5 19. c5! dxc5 20.bxc5 Txc5 21.Lb4 Zie diagram. 21.Tc3! Een moeilijke stelling. Zwart zoekt zo veel mogelijk compensatie voor de kwaliteit. 22.Ld1 22.Dd8 (22.Tf6!) 23. Ta2 (23.Lf8) 23.Dc7 24. Lxf8 Lxh2 25. Kh1 Kxf8 26. Lxa4 bxa4 27.Txf5 Kg8 28.Df1 Ld6 29.Ta1 De7 30. Tf3 De5 31.Th3 Dxd5 32.De2 32.Dc6 33. Tf1 Lxa3 34.Dh5 h6 35. Df7 Kh8 36.Tg3 Dc7 37.De8 (Of 37.Tg7 38.Df7 Tff7 39. Lc5 remise.) 37.Kh7 38.Dg6 Kg8 39.De8 Kh7 40.Dg6 Kg8 en remise overeengekomen.

Ik laat in het midden of alles correct was. Spannend was het wel. Na afloop van de partij had ik het gevoel dat ik langs afgronden geschaakt had en er bij toeval niet ingevallen was.

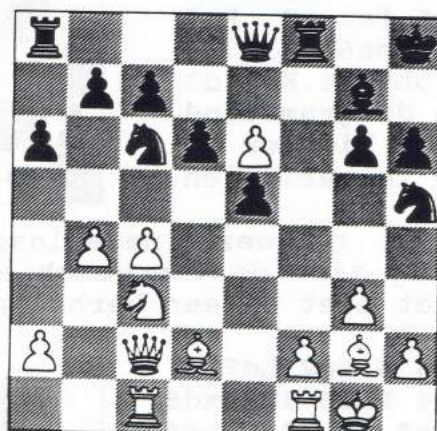
Hans Meijer.

ELUWELEN SCHAAK

Ben Ahlers heeft de uitnodiging van de redactie om zijn terugblik te schrijven op tien jaar schaken af moeten slaan. Het gebrek aan schaakpartijen gedurende de afgelopen jaren en zijn recente verandering van baan speelden hem teveel parten. Het herpubliceren van een partij uit het verleden leken Ben en de redactie echter een uitstekend idee. Onderstaande partij uit de externe competitie laat zien waarom Ahlers altijd in de hoogste regionen bij Promotie placht mee te draaien.

B. Ahlers - W. Koster (Spijkenisse) (1987)

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.g3 Lg7 4.Lg2 d6 5.Pf3 0-0 6.0-0 Pc6 7.Pc3 a6 (Deze zet hoort in deze variant niet thuis.) 8.e4 e5 9.d5 Pe7 10.Dc2 Ph5 (De theorie geeft 10.Pe8.) 11.Ld2 f5 (Het verhinderen van een latere inval van Pf3 met 11.h6 verdient de voorkeur volgens de theorie.) 12.b4 Kh8 13.Tac1 fe4 14.Pe4 Lg4 15.Pfg5! (In hogere zin de winnende zet.) h6 16.Pe6 Le6 17.de6 Pc6 18.Pc3 De8 (zie diagram)

19.e7! (Met welk een gemak wordt nu de zwarte stelling uit zijn hengsels gelicht.) Pe7 20.Lb7 Tb8 21.Le4 Pf6 22.Pd5 Ped5 23.cd5 Pe4 24.De4 (De lucht klaart op. Wit staat gewonnen.) Df7 25. a4 Kh7 26.Tc6 Tb6 27.Tc4 Dd7 28.Le3 Tb7 29.Tc6 Df5 30.Dc4 Dc8 31.Tfc1 Db8 32.Ld2 Da7 33.Le3 Db8 34.Tb1 a5 35.b5 Dc8 36.Tc1 Tf7 37.Td6 Dg8 38.Ta6 Td7 39.Dc6 Dd5 40.Dg6 Kh8 Zwart gaf op.

De redactie.

Wat ben ik toch goed!

Bij de analyse na afloop van mijn partijen wordt vaak door andere spelers geïnformeerd naar de uitslag. Wanneer ik hen dan kan verblijden met mijn winst wordt soms hogelijk verbaasd gereageerd. Een zeer enkele keer is die verbazing wel begrijpelijk, tijdens zo'n partij heeft men mij dan achter een enigszins verloren stelling zien zitten.

Vaker echter speel ik een fraaie partij, waarbij enkele kleine onnauwkeurigheden van de tegenstander voldoende zijn voor de winst. Helaas, ook dan komen critici niet verder dan 'Hoe is dat nu mogelijk, je stond toch verloren!?', 'Je hebt weer gezwind, Noordhoek', hiermee geheel ten onrechte suggererend dat ook nu weer de winst tot stand is gekomen door grove blunders van mijn tegenstander, maar vooral niet door goed spel van de winnaar.

Als voorbeeld een partij waarbij mijn prestatie geheel miskend is. Graag zou ik voortaan na afloop van zo'n partij, in plaats van bovengenoemde opmerkingen, de mij toekomstende lofuitingen willen horen ('Fantastisch gespeeld, Henk', 'Een ware Petrosian!', 'Daar kan Kasparov nog een puntje aan zuigen').

Mostert - Noordhoek, voorjaar '90
Grünfeld-Indisch

1 d4, Pf6 2 c4, g6 3 Pc3, d5 4 Lf4, Lg7 5 Pf3, O-O 6 Tc1, dxc4 7 e4, c5 8 Lxc4!?

De witspeler verlaat de gebaande paden. Bekend is 8 dxc5 Da5 9 e5 Td8 10 Ld2 Pg4 11 Lc4 Dc5 12 Pe4 Db6, waarna het offer 13 Lxf7 tot spectaculaire verwickelingen leidt.

8 ..., cxd4 9 Pxd4, Pfd7

Het aannemen van het pionoffer geeft wit de mogelijkheid op f7 te offeren. Een variant: 9 .., Pxe4 10 Pxe4, Dxd4 11 Lxf7+, Kxf7 12 Db3+, e6 13 Pg5+, Kg8 14 Tc8, Dxf4 15 De6+, Kh8 16 Pf7+, Dxf7 17 Dxf7 en zwart lijkt voldoende materiaal voor de dame te hebben. Echter, het achter het bord doorrekenen van zo'n ingewikkelde variant stuit bij mij op wat praktische bezwaren.

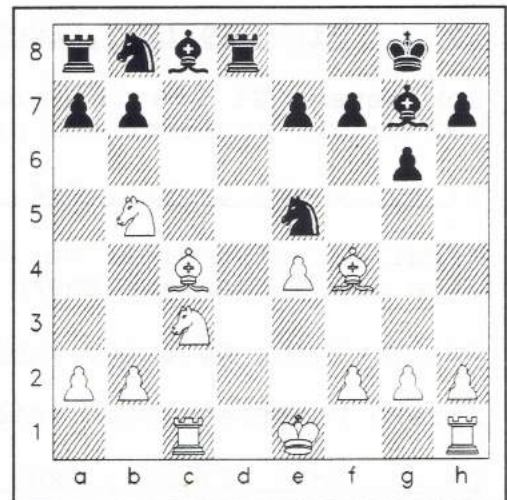

Diagram 1, wit aan zet

10 Pdb5

Het ziet er naar uit dat een horde van lichte witte stukken de zwarte stelling gaan overspoelen. Vooral veld c7 en de toren op a8 lijken kwetsbaar. Een vluchtige blik op de stelling zou de argeloze toeschouwer (hè Manuel) het idee kunnen geven dat zwart nu al erg slecht staat.

10 ..., Pe5 11 Dxd8, Txd8
(zie diagram 1).